

Redaktora vārdi

Mierīgi un ilglaicīgi

Sarunā ar Jāni Dambīti (sk. 3. lpp.) secinājām: kliegātājs ātri pievērs vērību, taču teju tikpat ātri arī piesaistīto sabiedrības uzmanību zaudē. Iespējams, ka daļa lielo kliegēju vēlas sasniegt labus mērķus, diemžēl skatās izpausmes izdara lāča pakalpojumu viscēlākajiem nodomiem.

Mierīgi strādāt diendienā ir grūtāk. Tad jābūt noteiktai pārliecībai, savas spēka apziņai, kas savukārt dod mieru. Tas vislabāk pārliecina citus.

Nesen aizvadījām 16. martu. Zīmīgas dienas jau ir arī citos mēnešos. Kaut kā iegājies, un tur nav bez grēciņa ne lielie politiķi, ne žurnālisti, ka gadu no gada īsi pirms šiem datumiem sākas skaļa brēka. Bet cik mēs katrs ar savu īpašo pieredzi un profesionālo varēšanu, cik sirsnīgi un neatlaidīgi, bez ārēja spožuma šo datumu labā strādājam ikdienā? Teiksim, tik grūtā jomā kā jauniešu patriotiskā audzināšana? Un ne jau tikai skolo-tāji vien! Ja tas būtu noticis visus neatkarības gadus, par to šē vispār ne-vajadzētu rakstīt.

Alnis Auziņš

Svētki, kas vieno jeb Cik kārtu talantu koncertam?

10. III Kolkas tautas namā notika gada pirmais novada dziedāšo talantu koncerts «Viss nāk un aiziet tāmā...». 17. III bija otrs — Dundagas pilī.

Kolkā

Katrai labai tortei jābūt ar vairākām kārtām. Citādi tā nav torte, bet plakans cepums. Tamlīdzīgu tortes baudīšanu es sagaidu arī no talantu koncerta. Jāteic uzreiz — Kolkā un pēc tam arī Dundagā to arī izbaudīju.

Pats pirmais un galvenais ir cilvēkiem dotā iespēja izpausties. Var jau apsmaidīt seno saukli *Maizi un izrādes!*, kas šķiet, vienmēr no jauna top svarīgs tautai grūtos laikos, tomēr laba izklaide un pašu darbība ir tas mazumiņš, kas «uz zemēm» būtu jābauda, kas visādi jābalsta. Par to arī paldies visām iesaistītajām novada kultūras dzīves vīkšējām, pirmām kārtām Inorai Sproģei, Dzintrai Tauņiņai, Evitai Ernštreitei, tāpat visiem *tehniskajiem* palīgiem. Šāds pasākums ir kā leduskalns, kura redzamā daļa ir pats koncerts, bet nesalīdzināmi lielākā darba un laika ietilpīgā gatavošanās paliek aiz *kadra*, tikai pašiem darītājiem zināma.

Otrkārt. Pārpildītā zāle apliecina cilvēku gatavību samaksāt saprātīgu summiņu, divus latus, lai ar interesi un labvēlīgi sekotu savējo priekšnesumiem. Atbalsts bija varens, un līdzī jušana visus vienoja. Īpaši sirsnīgi aplausi tika Gatim Nierliņam duetā ar Evitu Ernštreiti. Patiesi un cilvēcīgi.

Treškārt, šis ir viens no pasākumiem, kas tiešām veiksmīgi vieno, kā nesen viens gudrs cilvēks izteicās, divas dažādas novada olas — Dundagu un Kolku. Ja piepulcina klāt *Sensus* dejotājas, tad vairāk par 10 dundadzniekiem uz Kolkas skatuves noteikti varēja saskaitīt. Un kur nu vēl tie skatītāji, kas bija mērojuši ceļu uz Kolku, lai piedalītos kopīgajos svētkos! Nudien, kā citādi tuvināties, ja ne ar kopīgu darbu un svētkiem. Par to īpašs prieks.

Ceturta tortes kārta — drīzāk jau droši vien pirmā — bija pats koncerts. Tā tēma — dziesmas no teātra izrādēm un kinofilmām.

Pavisam 20 uzstāšanās, ja neskaita vēl beigu piedevas. Tiešām pārsteidzoši, cik labām balsīm ir apveltīti novada iedzīvotāji! Jau pirmais numurs, Māris Podiņš ar Jāņa Lūsēna dziesmu *Nē, manis nav* no izrādes *Sfinksas*, pārliecināja ar labo balsi un izjusto dziedājumu. Vakara gaitā dzirdējām vēl tādu tautā iecienītu komponistu kā Raimonda Paula, Imanta Kalniņa, Zigmara Liepiņa, Ivara Vīgnera un Mārtiņa Freimaņa dziesmas. Bija prieks redzēt uz skatuves mazus dziedātājus — Annu Jansoni un Kārli Runci, bija aizkustinoši noskatīties, kā bērniem un bērnbērniem līdzī jūta vecāki un vecvecāki. Nevaru nepieminēt pils direktores Baibas Dūdas ne tikai spožo

• Anna Jansone un Māris Podiņš izpelnījās skatītāju lielāko piekrišanu Kolkā.

Ineses Dāvidsones foto

dziedājumu, bet arī lieliskos aktrises dotumus, izpildot Z. Liepiņa *O, kādi zēni!* no savulaik populāras kinofilmas *Vajadzīga soliste*. Kā gribētos Baibu redzēt arī kādā teātra izrādē...

Īpašu atbalstu saņēma Anita Kuzmina, izpildot *Dziesmiņu par lāčiem* no filmas *Kaukāza gūstekne*. Es taču nemaldos — piecas minūtes pirms koncerta no Anitas kundzes rokām kafejnīcā saņēmu sulas glāzi? Bravo! Un līdz ar uzslavu vēlējumiem nākotnei — eh, kā nākamgad gribētos dzirdēt arī *Dziesmu par zaķiem* no citas brīnišķīgas aizvadīto gadu komēdijas!

Vēl viena tortes kārta — daudzveidība. Priecājos par Ilzes Sojas pārliecību, Guntras Dzīles, Ingas Bēķes, Aelitas Brandes un Daces Muņķevicas dzīvesprieku, Kārļa Runča bērnišķību, Valtera Laķevica vīrišķību, Jāņa Simsona lirismu, bet piedevās — par Dzintras Tauņiņas, Evitas Ernštreites un Valtera Laķevica — ceru, ka aiz maskām un smiņķiem pareizi saskatīju! — asprātīgo teātrīti, izpildot Raimonda Paula un Laimoņa Vāczemnieka *Dziesmiņu par auto* no filmas *Dāvana vientuļai sievietei*. Un, protams, dzīvais *auto* — vērtība par sevi!

Visu norisi labi vadīja Anete Tauņiņa un Jānis Klucis, noteikti attaisnojās vakara veidotāju ideja katram priekšnesumam uz skatuves fonā rādīt atbilstošas bildes.

Skatītāju balsojumā ar pavisam niecīgu pārsvaru uzvarēja A. Jansones un M. Podiņa duets ar Mārtiņa Brauna dziesmu *Veltījums* no filmas *Ziemassvētku jampadracis*. Skatītājiem arī ļoti patika G. Nierliņa un E. Ernštrei-

tes aizkustinošais un saskanīgais duets, izpildot M. Freimaņa dziesmu *Satīties, sapīties*, kā arī M. Podiņa dziedātā *Nē, manis nav*. Jāpiebilst, ka mana krustmeita Felicita saprotamu iemeslu dēļ savu balsi atdeva par Kārļa Runča izpildīto dziesmu, kurā skanēja vārds «Feličita».

Dundagā

Novada centrā varēja redzēt tos pašus numurus, kā arī vēl dažus citus. Tā Rūta Birzgaļe un Tamāra Zoltāne cēla priekšā Ivara Vīgnera *Uz laukiem*, ar atbalsta grupas palīdzību uzburot pastorālas ainiņas. Edgars Petrovičs un Jānis Pēkmanis braši nodziedāja slaveno Valta Pūces un Pētera Brūvera *Ardievu, meitenes!* no *Šveika*, un vēlāk izrādījās, ka militārie

Nobeigums 3. lappusē

Dundagā

25. III plkst. 14.00 Komunistiskā gencīda upuru piemiņas brīdis pie Šķeltā akmens. Pēc tam sildīsies pie tējas tases pilī.

31. III plkst. 15.00 pilī jauno talantu konkurss.

1. IV plkst. 14.00 pilī koru koncerts *Aprīļa joks teātri*.

2. IV plkst. 13.00 pilī tikšanās ar valodnieci Janīnu Kursīti.

8. IV plkst. 12.00 parkā Lielā diena, plkst. 18.00 pilī kāzas svin Riči.

• Kolčiņu teatrālās izdarības ieliksmoja publiku gan Kolkā, gan Dundagā.

Autora foto

Skaidro lietpratējs

Attīstības programma

Turpinot iepriekšējā numurā aizsāktu tēmu, šoreiz piedāvājam iepazīties ar vides sadaļu.

Novada vides raksturojums

Dundagas novads aizņem 673,9 km² lielu teritoriju un ir piektais lielākais Kurzemes novads. No kopējās novada platības 82,6% aizņem Dundagas, 17,4% — Kolkas pagasts.

Mūsu novadam ir 35 km gara piekraste ar pludmali, bet kopumā ūdeņi aizņem 751,9 ha jeb 1,1% lielu platību.

Novada teritorijā noteicošo vietu ieņem meži, kas ir 72,4% no kopējās platības. Latvijā vidēji šis rādītājs ir 45,9%, un starp kaimiņu pašvaldībām mūsu novads ir mežainākais.

Mums ir samērā maz lauksaimniecībā izmantojamo zemju (LIZ), tās kopumā aizņem tikai 15,3% no visa novada.

Pagastu griezumā būtiskākās atšķirības vērojamas lauksaimniecībā izmantojamo zemju un purvu attiecībās. Dundagas novadā lauksaimniecības zemes veido aptuveni 18%, bet Kolkas pagastā — tikai aptuveni 3% no kopplatības.

Savukārt purvi Kolkas pagastā aizņem aptuveni 19%, bet Dundagas pagastā tikai nepilnus 2%.

No visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm aramzemes aizņem 5338,8 ha jeb vairāk nekā pusi (52%), ganības 3365,9 ha (33%) un pļavas — tikai 1444,9 ha (14%).

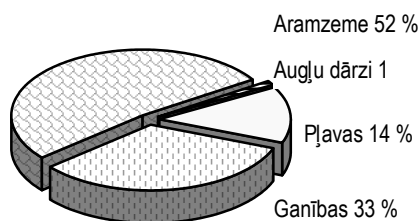
Uz 01.01.2011. mūsu novadā valsts un valsts institūciju īpašumā atradās 115 zemes vienības ar kopējo platību 22609,4 ha (33,5% no novada kopplatības), savukārt valstij piekritīgo zemi veidoja 172 zemes vienības jeb 14343,8 ha (21,3% no novada kopplatības). Līdz ar to 54,8% no novadā esošajām zemēm atrodas valsts īpašumā.

Fizisko personu īpašumā bija 3010 zemes vienības, kas aizņēma 22746,7 ha jeb 33,7% no novada.

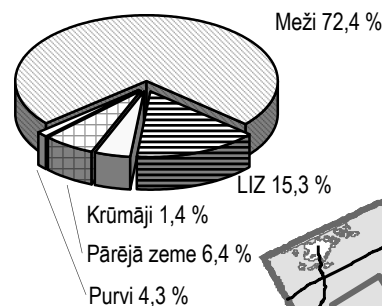
Pašvaldības īpašumā ir 75 zemes vienības jeb 67,9 ha (0,8% no novada kopplatības), savukārt pašvaldībai piekritīgās zemes veido 292 zemes vienības jeb 283 ha (0,4% no novada kopplatības). Līdz ar to pašvaldības rīcībā ir tikai 1,2% no visām novada zemēm.

Dundagas novadā atrodas samērā daudz

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) sadalījums

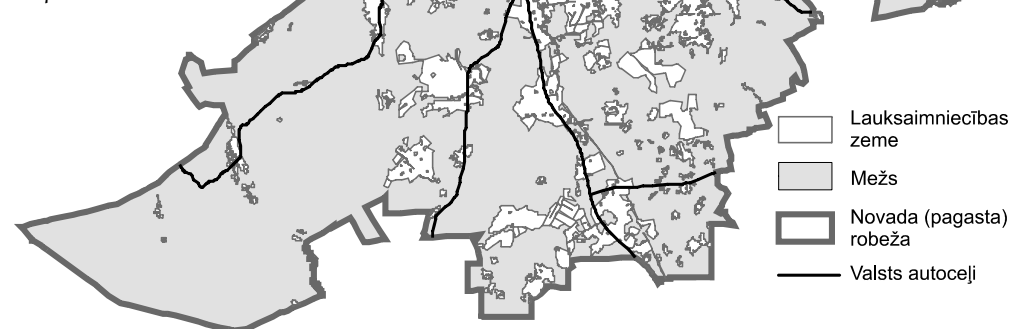
Novada zemju sadalījums

īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, no kurām Slīteres nacionālais parks un 7 dabas liegumi aizņem 27,7% no novada. Vēl novadā ir 51 dižkoks, 8 dabas pieminekļi, viens parks un aleja, kā arī 21 mikroliegums.

Lauris Laicāns,
Attīstības un plānošanas
nodaļas vadītājs

Turpmāk vēl

Spoži smaržīga skudra uz Rīgzemju dižozola raupjās mizas

Uz mirkli esmu apstājies pie viena no Kurzemes dižākajiem dižozoliem Dundagas pusē un skatos, kā pa koka raupjo mizu augšup savās gaitās viena pēc otras dodas nelielas, puscentimetru garas, viscaur spīdīgi ogļumelnas skudras. Tā ir spožā skudra *Lasius fuliginosus*, kuru Latvijas Entomoloģijas biedrība šogad ir izvēlējusies par gada kukaini.

Šī suga ir izvēlēta tādēļ, ka varētu būt viens no labākajiem dabas daudzveidības saglabāšanas simboliem kukaiņu pasaulē. Tā nebūt nav vienkārša sakritība, ka spožā skudra ir aizsargājams dzīvnieks. Tieši šogad aprit simt gadu, kopš nodibināts teiksmām apvītais Moricsalas rezervāts — mūsu vecākā aizsargājamā dabas teritorija. Tātad 1912. gads uzskatāms par dabas daudzveidības saglabāšanas pirmsākumu Latvijā. Iespējams, ka resnākos no Moricsalas ozoliem un dižākos no Kurzemes dižozoliem, piemēram, Kai ves Senču dižozolu vai tepat netālu esošo Rīgzemju dižozolu spožās skudras nepārtraukti apdzīvo jau kopš pašas pirmās Moricsalas rezervāta dibināšanas dienas.

Latvijā sastop apmēram 50 dažādu skudru

sugu, un daļa no tām, tāpat kā spožā skudra, ir melni krāsotas. Kā var zināt, ka šī, no dižkoka dobuma izlīdusī, ir tieši spožā skudra? Vislabākā atšķirības zīme ir tai raksturīgā sirdsveida — aizmugurē nedaudz ieliektā — galvas forma. Un smarža! Spožās skudras izdala īpatnēji saldi smaržojošas organiskās vielas undekānu un dendrolazīnu, kas noder citu skudru sugu aizbaidīšanai un sava pūžņa aizsardzībai. Pūzni spožā skudra neveido pierasti kupolveida kā mums labi pazīstamās rūsganās mežskudras, bet gan prasmīgi iebūvē noslēpj to dobumainu koku nedzīvajā stumbra daļā. Kokam pāri skudras nedara. Visbiežāk spožā skudra ir sastopama parkos un lapkoku mežos, kur apdzīvo lielus un vecus ozolus, liepas, kļavas un ošus, reizumis

arī kādu egli, bet reta izņēmuma gadījumā tā ir atrodama arī vecu, cilvēka veidotu koka būvju pamatos. Spožo skudru apdzīvotajiem dobumajiem kokiem dabā ir svarīga loma. Līdztekus skudrām tā ir mājvieta arī *Dabas koncertzālē* savulaik plašāku atpazīstamību ieguvušajam lapkoku praulgrauzim un tikai Ziemeļkurzemē, Šlīteres Zilajos kalnos, mītošajam spīdīgajam praulgrauzim, un vēl neskaitāmām citām sīkām dzīvībām, kurām citur nav, kur palikt. Dažas sīksīkas vaboliņas un citi kukaiņi ir pielāgojušies pat īstai kopdzīvei ar skudrām tieši viņu pūžņa vidū. Spožo skudru ligzda ir veidota no kartona līdzīga materiāla, kas rodas, sīkas un sasmalcinātas koksnes daļiņas salipinot kopā ar skudru barībā esošajiem cukuriem, turklāt vēlāk pūžņa sienas caur augu nostiprina īpaša šo skudru «audzēta» sēne. Vienā pašā ligzdā var sadzīvot pat divi miljoni darbaskudru — apmēram tikpat, cik patlaban ir cilvēku visā Latvijā! Turklāt lielā, dobumainā dižozolā var būt vairākas šādas skudru mītnes!

Spožā skudra ir novērojama faktiski visā siltajā gadalaikā, sākot no aprīļa un līdz pat novembrim. Parasti tās ir redzamas, rāpojot pa koku mizu uz augšu. Lapotnē skudras barojas ar laputu saldajiem izdalījumiem, varētu pat teikt, ka laputis ir skudru mājlopi. Reizēm var redzēt, kā skudras, noķērušas kādu lapotnē atrastu kukaini, stiepj to lejup uz savu ligzdu, lai pabarotu savus kāpurus. Dundagas apkārtnē ir daudz vietu ar lieliem dobumainiem lapkokiem — alejas, ir Dundagas parks, Šlīteres muižas apkārtnē vai citur savrup augošie ozoli, kādi reizēm ir atrodami Ziemeļkurzemes lauku ainavā. Tur visur pastāv liela varbūtība sastapt šo smaržīgo kukaiņu sugu.

Rosinu ziņot par saviem spožās skudras novērojumiem dabas datu dienasgrāmatā internetā www.dabasdati.lv. Aicinu saglabāt liekus, dobumainus kokus un dižkokus, nedežināt un nepielūžņot to dobumus, lai arī vēl

• **Spožā skudra.**

Julitas Klušas foto no www.dabasdati.lv

pēc otriem simt gadiem pa to raupjo stumbra mizu augšup joprojām varētu doties spožās skudras!

Kristaps Vilks,
Latvijas Entomoloģijas biedrības biedrs

No redakcijas

Ar šo publikāciju noslēdzam 3 rakstu sēriju par šogad godināmām dzīvām radībām, kas sastopamas arī mūsu pusē. Pilnīgākam ieskatam par citiem gada simboliem, kā sēni, augu un citiem, piedāvājam saiti internetā: http://daba.gov.lv/public/lat/aktualitates/2012_gada_dabas_simboli/

Vēl interesentiem ziņas par pīli (tā nav preses pīle! — Red.) un raidītāju Kolkas ragā: <http://www.dabasdati.lv/lv/article/pazudusatumsas-piles-satelita-raiditaja-meklejumi-kolkas-meza/2012/>

Putnu ziņas

Kā vēsta Slīteres nacionālā parka ornitologs Helmutš Hofmanis, marta vidū Latvijā jau redzēti baltie stārķi, dzērves, dažādas zosis, gulbji, lauku un meža baloži, ķīvītes, cīruļi. Nav redzēti tie putni, kuru barība ir kukaiņi: cielas un mušķērāji.

• **Rīgzemju ozols, ko īpaši iecienījušas spožās skudras un reizēm arī — cilvēki.**

Alandas Pūliņas foto

Turpinājums no 1. lappuses

tērpi un stāja visvairāk bija iekarojuši dundadznieču un laikam arī dundadznieku sirdis. Īsti spānisku temperamentu un arī pašu spāniešu valodas prasmi atklāja Andis Nierliņš, izpildot *Muzikantu dziesmu* no kinofilmas *Desperado*. Bet par *Šveiku* vēl piebilstams, ka tas laikam bija vispopulārākais, jo V. Laķevica izpildījumā dzirdējām I. Vīgnera dziesmiņu no stipri agrāku laiku izrādes.

Pils zāle bija tikpat pilna kā Kolkā tautas namā, balsis konkurstantiem skanēja tikpat labi. Jāatzīmē, ka pilnīgi otro elpu bija ieguvis Mareks Borsuks, — ne vēsts no Kolkā vērotās zināmās sasaistības.

Arī šajā reizē skatītāju mīlestību izpelnījās G. Nierliņš duetā ar E. Ernštreiti, kā arī Di-amanta Duplava. Savukārt Kolkas trio teātrīti, izspēlējot *Dziesmiņu par auto*, publika uzņēma vismaz tikpat atsaucīgi.

Koncerta izskaņā tāpat kā pirms nedēļas vakara vadītāji uz skatuves aicināja drosminiekus nodziedāt dažas kopdziesmas. Savas balsis kopā ar citiem locīja Aldons Zumbergs, aicinot braukt lēnām pār tiltu, un Gunta Abaja, atzīstot, ka debesis ik pa laikam ir jā-lāpa.

Un tad jau bija vieta ballei, bet lasītājiem vēl piedāvājam divas nelielas sarunas ar koncerta dalībniekiem, ierakstītas starp abiem pasākumiem.

Baiba Dūda: «Ar prieku izpaužos»

— Pavisam vienkāršs jautājums: kāpēc tu piedalies talantu koncertā?

— Atbilde ir vēl vienkāršāka: tas man dod prieku. Kā smeijies, no gēniem neizmukt, no tēva Johana esmu mantojusi radošumu, un es ar prieku izpaužos.

— Redzot tavus aktrises dotumus, kas mani iepriecina vismaz tikpat daudz kā dziedāšana, šķiet, ka tev vajadzētu spēlēt teātri. Vai ir tā, ka lielās aizņemības dēļ tev gandrīz vienīgā iespēja šādi izpausties ir sagatavoties vienam īsam numuram?

— Jā, teātri es nespēlēju. Tam nav laika. Mana mazā meitiņa prasa daudz uzmanības, vairāk pieskaņojos viņas radošajām aktivitātēm. Tiešām numuru esmu izraudzījusies gana vienkāršu, lai nebūtu ļoti ilgi jāgatavojas. Nu ja. Dievs man devis diezgan daudz talantu, un tad pašai jāsaprot, kā tos līdzsvarot, ko vairāk izmantot. Ja visus *pucētu*, tad pavisam neatliktu laika tiešajam darbam.

Bet piedalos arī tāpēc, lai neieslīgtu rutīnā. Šāda līdzdalība liek paskatīties uz lietām citādi, maina skatu punktu, sajūtu leņķus. Parasti man ir pagrūti pilī baudīt labu pasākumu, jo es jūtos kā darbā. Turpretī, kad pati esmu dalībnice, tas ir pavisam citādi.

— Lomas maiņa?

— Jā, tad es jūtu citādi — vietu, vidi, cilvēkus. Ļoti fanoju par dalībniekiem. Būt ar viņiem kopā ir īsta dāvana. Aprīņoju, ka cil-

vēki ir tik drosmīgi un kāpj uz skatuves.

— Tu piedalījies jau pērn...

— Jā, un tad nodomāju — nu nevajag, nemaz tik labi jau nemāku. Bet mēģinājumos uzvirmo tāda enerģija, un tad vairs nevar palikt malā.

— Cik laika prasa sagatavošanās? Numurs jau ilgst tikai dažas minūtes.

— Visu gatavošanās smagumu iznesa Kolkas meitenes Inora un Evita. Mēģināt sākām ļoti laikus, vairāk nekā mēnesi iepriekš, lai iemācītais pagātu nogulsnēties. Inora brauca uz Dundagu, vienreiz devāmies uz Kolku. Tie bija individuāli mēģinājumi, katram saplānoti pa minūtēm. Slīpējām un slīpējām! Nevienš jau no mums nav profesionāls dziedātājs. Koncertā ieraudzīju, ka darbs ir devis labus augļus.

— Kā izraudzījies savu dziesmu?

— Sākumā domāju citu, *Četri balti krekli*, bet tā prasītu iesaistīt vairāk cilvēku. Izraudzītā ir vieglāka un man atbilstošāka. Visiem izpildītājiem centās piemeklēt tembrāli atbilstošas dziesmas. Kolkas meitenes bija sagatavājušas lielu piedāvājumu klāstu, bet varēja arī pats izvēlēties sev tīkamu.

— Kā tu raksturotu talantu koncerta būtību? Un vai iesāktais turpināsies?

— Tas ir pasākums pašu dalībnieku priekam, neuzsverot sacensību un iesaistot arī skatītājus. Koncerts notiek otro gadu, mainās tēmas, bet pasākumu noteikti turpinā-

— Bet vai varētu būt arī tā, ka pati ciema valde ko ierosina?

— Protams, arī tā. Ja rastos kāds Kolkai svarīgs jautājums, tad iesniegtu domei priekšlikumus, kā rīkoties. Tāad pieaugam kvalitātē.

— Daudziem cilvēkiem ir aizture pret sapulcēm. Kā jūs pamanāties pulcēties un vēl forši justies? Ko tādu darāt, pa vidu uzdziedat, vai?

— Vienreiz arī uzdziedājām! Jā, ciema valdē esam dažādi, bet stipra ir vienojošā būtība, un tas laikam ir patriotisms, tas, ka mums ir dzirkstele, ka mums ir laba motivācija, ka gribam ko derīgu kolcinieku labā paveikt. Cits citu papildinām un esam kā mozaīka. Galvenais, kas mūs uztur, ir tas, ka sākam ar cilvēciskām vērtībām.

— Tik vienkārši.

— Nu ja. Tas man šķiet galvenais, kas arī apvieno. Reizēm sēdēs karsti diskutējam, varbūt pat katrs pie sava viedokļa paliekam, bet svarīgākais, ka vienmēr esam sākuši un beiguši uz labas nots.

— Vēl man šķiet, ka cilvēki ļoti grib manīt taustāmu labumu, jo noguruši no lielo politikāņu tukšvārdības. No jums viņi sa-redz arī darbus.

— Tā ir. Tagad virzāmies uz to, lai, pieņemot būtiskus lēmumus, vairotos mūsu ietekme.

— Bet lielākais kaimiņu ciems iespēju izveidot valdi neizmantoja.

— Manuprāt, jābūt zināmam ieinteresētu cilvēku skaitam, lai ko tādu izveidotu, Mazirbes, Kaļķu un Vīdales gadījumā kādiem trim četriem vismaz.

— Vēl laikam svarīgi, ar kādu zīmi tu darbojies. Ja izej no tā, ka visi apkārt ir slikti un ir tikai jāpieprasa, kaut vai tie būtu vajadzīgi darbi no pašvaldības puses, kā labiekārtot kapu ceļu, ar tādu programmu tālu netikt. Tas, ka jūs rīkojaties pretēji un darāt to no sirds, es domāju «4 latu fondu», tas visu pavērš pavisam citādi, galvenais, abpusēji auglīgi. Un arī priecīgi.

— Pētot lielu organizāciju, kā *Greenpeace* un Pasaules Dabas fonds, sabiedrisko aktivitāšu pieredzi, lietpratēji ir secinājuši, ka ar negatīvu un skaļu pieeju var gan panākt sabiedrības reakciju un uzmanību, bet tā arī tikpat ātri izbeidzas. Vienīgais, uz ko var balstīties, ir pastāvīgs, nemainīgs, pozitīvs ikdienas darbs, krietni mērķi, uz kuriem nemīgti jāiet. Tas ir ilglaicīgi! Ilustrējot ar piemēru no dabas vides: uzbrūkoši uzsaukumi «Izmirst tīģeri!» ātri pievērš uzmanību, bet tā arī ātri noplok. Bet, ja strādā ar domu, kā apdraudētajiem tīģeriem nemīgti palīdzēt, kaut vai darot nelielus darbiņus, tad galu ga-

sim, lai tas kļūst tradicionāls!

Māris Podiņš: «Mūzikā es dzīvoju»

— Kāpēc jūs piedalāties koncertā?

— Lai sev un citiem sagādātu prieku. Lai palīdzētu savā ciemā uzturēt mūzikas garu. Dziedāšana atvieglo dzīvi. Kamēr tu dziedi, problēmas pazūd.

— Jūs dziedat arī Kolkas korī?

— Jā, gadus astoņus, kopš laika, kad mācījos 11. klasē. Pirms tam dziedāja brālis. Tad viņš pārtrauca. Viņam zvanīja no kora, bet atbildēju es. Pateica, ka man esot interesanta balss, un aicināja dziedāt. Tā iesāku. Ne mūzikas skolā esmu gājis, nekā. Pie Viestura Rēriha orķestrī gan uzspēlēju. Pēc profesijas esmu pavārs, pašlaik strādāju *Līcī-93*, bet sir-dī esmu mākslinieks. Mūzikā es dzīvoju.

— Vai gaidījāt tik labus panākumus?

— Tas bija negaidīti. Iepriekš gan mēģinājumā iedomājos, ka no manām dziesmām *Veltījums* ir vissirsnīgākā. Šī dziesma, tāpat *Nē, manis nav no Sfinksas*, ir manis izvēlētas, trešo man piedāvāja. Ja lūdz, parasti neatsaku. Ir nācies vadīt pasākumus Kolkā, gan valsts svētkos 18. novembrī, gan citreiz.

— Jums, *Veltījumu* dziedot, ir jauka part-nere, mazā Anniņa.

— Jā, Anniņa ir malacis, šogad vinnēja arī *Cāli*. Viņa ir Viestura Rēriha mazmeita.

Alnis Auziņš

Lauzīsim galvas dotajā virzienā!

Cilvēcības un spēles prieka mozaīka

Kolkas ciema valdi ievēlēja 2009. gada 3. VII Kolkas tautas sapulcē. Tajā darbojas Jānis Dambītis, Ingrida Liepa, Oskars Sproģis, Velta Šteine, Dzintra Tauniņa, Aldis Tindenovskis un Dainis Zvirbulis. Parasti reizi mēnesī notiek valdes sēdes. Lūkoju izdibināt veiksmes stāsta būtību. Kāpēc Kolkā tas darbojas, bet citur ne? Šādas valdes varētu būt arī Mazirbē, Kaļķos un Vīdalē (reiz abos ciemos bija), un ... Dundagā!

Ciema valdes vadītājs Jānis Dambītis

— Kā valde tapa?

— Tas savulaik bija stratēģiski pareizs Al-dona Zumberga lēmums. Kolkā sasauca tautas sapulci, tautas namā ieradās ap 250 iedzīvotāju, un tieši viņi, uz lapiņām rakstot kandidātus, ievēlēja ciema valdi. Tās sastāvs tikpat kā nav mainījies, vienīgi sākumā bija Gatis Fridrihsons, bet Gatis aizbrauca uz ārēm, un viņu nomainīja Velta Šteine. Ievēlēts bija arī Aldis Pinkens, bet tā pati valde viņu virzīja par pārvaldnieku, un Aldis pēc pāris sēdēm nolēma no valdes aiziet, lai nejauktu pašvaldības izpildvaru ar iedzīvotājiem. Alda vietā kā nākamā nāca Dzintra. Arī vietējo pārvaldnieku izraudzīja demokrātiski, pa taisno, caur iedzīvotāju balsīm. Tauta izvēlējās, deputāti apstiprināja.

Ļaudis ierosināja, lai es vadu ciema valdi. Tad nospriedām, ka ikvienam valdes loceklim būtu jāpārstāv viņam vistuvākā joma. Tā Aldis Tindenovskis atbild par saimnieciskajām lietām, Dainis par zvejniecību, Oskars par jauniešiem un sportu, Ingrida par sociālajiem jautājumiem, Dzintra par kultūras dzīvi, es ziņoju par tūrismu, bet Velta protokolē. Es kā vadītājs sasaucu sēdi, iepriekš ar Alda Pinkena starpniecību Kolkas interneta vietnē izziņojot darba kārtību.

— Kā notiek sēdes?

— Pulcējamies caurmērā reizi mēnesī pārvaldes ēkā, spriežam lielākoties divas stundas, no septiņiem līdz deviņiem vakarā, jo visi strādājam. Sēdes ir atvērtas. Dažreiz uz tām uzaicinām kādas jomas pārstāvjus, piemēram, Ilmāru Glegu pastāstīt par saimnieciskiem jautājumiem, Aigaru Keheru par ūdenssaimniecību. Pēc vajadzības. Ir piedalījušies pārstāvji no kultūras dzīves veidotājiem, no līvu centra *Kūolka*, ir bijuši arī izpilddirektori un domes priekšsēdētāji. Visās sēdēs piedalās pārvaldnieks A. Pinkens, viņš ir savienojošais posms, ziņo par domes jauniem, mēs atkal pastāstām, kas mums katram savā jomā svarīgs noticis.

Mums ir svarīgi saprast sabiedrības noskaņojumu, laikus uzzināt problēmjautājumus. Parasti valda ļoti labvēlīga gaisotne.

— Tā bija tava ideja — izveidot neformālu fondu labiem darbiem?

— Jā. Jau pašā sākumā vienojāmies, ka tos apmēram 4 latas, ko ikkatrs saņemam no pašvaldības par sēdi, ieliekam kopējā fondā, un tad lemjam, kādiem labdarības mērķiem izlietot. Pirmā gada vairāku mēnešu naudiņu ziedojam maznodrošinātajiem uz Ziemassvētkiem. Ar mūsu sociālās darbinieces Ineses ūdres palīdzību noskaidrojām, kuriem cilvēkiem visvairāk tas ir vajadzīgs. Paši arī apmeklējām šos ļaudis un iedevām mazas dāvaniņas un nelielu naudiņu.

Vēl esam nedaudz pabalstījuši ģimenes, kam piedzimuši bērni. Vislielāko sabiedrisko uzmanību piesaistīja ziedu laivu ideja pagājušajā vasarā, ko pieminēja arī *Dundadznieks*. Dzintra Tauniņa ārzemēs bija noskatījusi vides objektus, un mēs izdomājām, ka pie sevis varētu izveidot ziedu laivas. Pavēstījām to citiem kolciniekiem, iecerī atbalstīja arī daži uzņēmēji un privātpersonas, īstenot palīdzēja A. Kehers, un tā tapa sešas ziedu laivas. Vairāki cilvēki pieteicās tās apsaimniekot. Pa ziemu laivas ir noņemtas, pavasarī tās uzstādīs atkal. Tikai vienreiz laivas mēģināja postīt. Acīmredzot laivas pamatoti uztver kā pašu radītas.

Mēs tās izmantojam arī kā labu reklāmu pirms Jūras svētkiem, reizē daudznot visū Kolku. Laivas nofilmēja *Talsu televīzija*, un sižetu parādīja arī novadu ziņās LTV 1. kanālā. Un tieši filmēšanas laikā brīnumaini parādījās baltā vārna!

— Valde ir tāds kā padomdevējs?

— Jā, bet nupat grasāmies pieaugt spēkā un nozīmībā. Nesen mēs, valde, tikāmies ar domes priekšsēdētāju Guntu Abaju. Spriedām, ka jānoskaidro jautājumu loks, par ko vajadzētu Kolkas ciema valdes lēmumu, lai tie iegūtu likumīgu spēku. Proti, pašvaldības nolikumā jāieraksta, kādos gadījumos deputātiem, lemjot Kolkai stratēģiskus jautājumus, būtu jāņem vērā mūsu valdes lēmums. Tiešām, līdz šim valdei vairāk bijusi novērotāja loma. Turpmāk, savās sēdēs izsprieduši par kādiem savam ciemam svarīgiem jautājumiem, kas oficiāli protokolēti, mēs tos varam iesniegt domei.

lā tas atmaksāsies. Tā ir pareizā pieeja.

— Man šķiet, ka es pie līdzīgām atziņām esmu nonācis, tikai drīzāk ar nojausmas palīdzību, nekā ar prātu tā parastajā izpratnē.

— Arī ievērojami zinātnieki atzīst, ka no intuīcijas, ziņkārības un spēles momenta izšķīlas daudz vērtīgākas lietas, nekā ar tīri intelektuālo piepūli vien. Mūsdienu ļoti materialistiskajā pasaulē pārāk lielu vērību piešķiram praktiskumam, bet bieži vien intuitīvi radošais risinājums dod daudz auglīgāku, pilnvērtīgāku risinājumu.

— Redz, kā aizrunājāmieši! Tad novēlēšu radošu garu un cilvēkmīlestību tev, Kolkas ciema valdei un nākotnē — citiem līdzīgiem veidojumiem mūsu novadā!

Pagasta pārvaldnieks Aldis Pinkens:

— Ciema valde ir lielisks divpusējs informāciju pastiprinošs instruments, kur, vienā galā runājot, teiktais atbilstoši valdes locekļu skaitam pastiprinās vismaz 7 reizes, savukārt, otrā galā klausoties, 7 reizes vairāk informācijas var saņemt. Regulārās tikšanās ar iedzīvotāju grupu dod labumu gan man, gan, ceru, arī kolciniekiem, jo tad, ja vien ir vēlēšanās, var saņemt ziņas no pirmavotiem, kā arī nosacīti neformālos, tomēr pietiekami oficiālos apstākļos (jo visu protokolē) diskutēt par būtisko mūsu dzīves vietai.

Patiesi gribētos, lai ciema valdes kā iedzīvotāju izvīrīto Kolkas labāko pārstāvju viedoklis būtu nozīmīgs arī lēmējvarai, kura demokrātiskā pašvaldībā drīkstētu atdot kādu kripatu varas, lai, pirms balsotu par Kolkai nozīmīgu jautājumu, iepriekš to ļautu iztirzāt arī uz vietas un ņemt vērā vietējo nostādni. Tā varētu būt kā četrpadsmitā balss domē. Pašvaldība ierosināja iespēju šādai organizācijai rasties, varbūt ir pienācis laiks tai dot iespēju augt?

Jā, valdes sēdes ir atklātas un iepriekš zināmas, un jebkurš var tajās piedalīties, klausīties un runāt. Sakot paldies visiem valdes locekļiem, reizē aicinu kolciniekus būt aktīviem. Jo vairāk iedzīvotāju piedalīsies, jo skaidrāk un labāk aprīvēs ziņas un būs saņemamas atbildes. Mēs runājam par mums visiem svarīgām vietām un lietām, un jūs varat tās ietekmēt. Kolcinieki, izmantojiet to, nāciet, klausieties, jautājiet un stāstiet par to citiem!

Paldies Jānim par organizatorisko darbu, bet pārējiem — par apzinīgo un nesavtīgo darbošanos, konstruktīviem strīdiem, idejām, kritiku, sapratni, atbalstu un praktisku līdzdarbošanos!

Divus vīrus no ikdienas darbiem atrāva Alnis Auziņš

Pie mums, uz zemēm

Dundagas skolēni — starp erudītākajiem

Pēc vairāk nekā mēneša garas uzdevumu risināšanas skolēnu erudīcijas konkursā *eXperiments* noslēgusies otrā atlases kārtā. Neklātienes finālā, kas ilgs līdz 2. IV, piedalīsies tikai 30 no 194 Latvijas 8. un 9. klašu skolēnu komandām, starp tām 5 Kurzemes reģiona skolu pulkā — arī Dundagas vidusskolas komanda *BumersX6*.

Latvenergo koncerna erudīcijas konkurss *eXperiments* jau 17 gadus piedāvā skolēniem interesanti un aizraujoši piedalīties erudīcijas spēlē, pildot eksakto mācību priekšmetu testus un uzdevumus, veicot fizikas eksperimentus, atbildot uz elektrodrošības jautājumiem, kā arī radoši darbojoties. Konkursa mērķis ir aicināt skolēnus izglītoties, kā droši un efektīvi lietot elektroenerģiju sadzīvē un skolā, kā arī mudināt jauniešus padziļināti apgūt eksaktos priekšmetus.

Pēc neklātienes izšķirošās kārtas noskaidrosies tikai viena katra reģiona komanda, kas dosies aizstāvēt savu godu un mērosies zināšanās *LNT* tiešraidē maija sākumā, lai iegūtu 2012. gada erudītu titulu un galveno balvu — ceļojumu uz kādu saulainu zemi. Zināšanu cīņa notiks starp Rīgas, Kurzemes, Zemgales, Latgales, Vidzemes reģiona un Rīgas pilsētas komandām.

Šogad *eXperimentā* pieteicās 1358 pamatskolu 8. un 9. klašu dalībnieki. Jau kopš janvāra beigām komandas ir cītīgi mācījušās un apguvušas jaunas zināšanas, lai sekmīgi piedalītos pirmajās divās neklātienes atlases kārtās. Līdz šim skolēni ir atbildējuši uz div-

desmit *Iesildīšanās testa* jautājumiem un darbojušies *Eksperimentālajā izaicinājumā* — sagatavojot paši savus fizikas, enerģētikas un elektrodrošības uzdevumus, kā arī atrisinot 127 ekspertu un konkurentu sarūpētos uzdevumus. Sāncensība par iekļūšanu neklātienes noslēdzošajā kārtā ritēja spraigi, un tikai daži punkti noteica, vai komanda kvalificēsies nākamajai kārtai. Turklāt konkursa noteikumi bija stingri un sarežģīti, nākamajā kārtā varēja iekļūt tikai tās komandas, kurām bija visaugstākais punktu skaits un kuras bija ieguvušas apstiprinājumu pašu sagatavotajam uzdevumam.

Latvenergo koncerns konkursu šogad rīko kopā ar portālu *Draugiem.lv*, ceļojumu biroju *Express Travel*, žurnālu *Ilustrētā Zinātne*, kompāniju *Tallink*, izdevniecību *Lielvārds*, skolēnu un studentu karti *ISIC*, galda spēļu veikalu *LUDO* un vertikālo vēja tuneli *Aerodium*.

Inga Cīrule,
konkursa eXperiments koordinatore,
e-pasts info@experiments.lv;
tālr. 67242503, 20279688

Sievietes fotogrāfijās

Līdz 28. III Dundagas novada centrālajā bibliotēkā vēl apskatāma Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) ceļojošā izstāde *Sievietes fotomirklis*.

Fotogrāfijas rāda dažādas Latvijas sievietes laikā no 19. gs. beigām līdz 20. gs. vidum. Ieraugāmas arī tik pazīstamas sievietes kā Aspazija un Lilita Bērziņa. Fotogrāfijas papildina 20. gs. sākuma apsveikuma atklātnes. Viss apskatāmais materiāls sakārtots tematiski: katram stendam ir savs nosaukums un kāds trāpīgs citāts par tēmu.

Visinteresantākie man šķita *Sievietes un lauki*, *Sievietes un cepures* un *Sievietes un mode*. Stendā par sievietēm un laukiem īpaši skaista likās fotogrāfija, kur sievietes rindā nes linu kūlīšus uz muguras. Tā tik tiešām ir zudusi darbīgā Latvijā! Pārējās redzamās sievietes ir kopā vai nu ar teliņu, vai govīm, sivēniem un suni, vai zosīm un vistām, un tādās ainas pa retam Latvijā vēl noteikti var ieraudzīt. Arī pie mums. Protams, par vecā-

kiem laikiem liecina sieviešu apģērbi un fotomateriāla nolietojums.

Savukārt apbrīnojama ir cepuru daudzveidība. Īpaši iespaidīga cepure fotogrāfijā rotā Nikolaja Alunāna sievas galvu. Jāpiebilst, ka N. Alunāns, komponists, mūzikas kritiķis un pedagogs, savulaik bija ne mazāk pazīstams par brāli dramaturgu Ādolfu. Redzama arī demokrātiskā berete. Turklāt citos stendos izliktajās fotogrāfijās bez cepurēm tāpat neiztikt. Stendā *Sievietes un cepures* lasāms kāda nezināma autora citāts no raksta *Elegance un kļūdas viņu tualetē* izdevumā *Rīgas dāmas* 1930. gadā: «Modernās vakara galvas rotas patlaban sastāv no diskrētiem lamī turbāniem vai arī tilla bonnet (mazas cepures), izšūtas paljetēm, kas cieši ieslēdz galvu un tikai drusku šur tur atļaujas

Kāda tad ir ... sieviete?

Par 4. III pilī skatīto izrādi *Tāda es esmu!* iespaidos un pārdomās dalās vīrietis Ēriks Bērzkalns un sieviete Zanda Napska.

Ēriks Bērzkalns: «Izrāde likās saistoša, arī tāpēc, ka man patīk aktrise Zane Daudziņa. Būtu gan gribējies, lai viņa nespēlētu vienu, bet gan kopā ar kādu citu aktrisi, kas izrādē būtu viņas draudzene. Tad būtu vēl interesantāk.

Vai tiešām *Privātās Dzīves* lasīšana, friziera apmeklējums, manikīrs un pedikīrs ir lietas, kam jāpievērš tik liela nozīme? Vai tās vispār ir problēmas? Vai mēs paši tās ar savu attieksmi nepārvēršam par problēmām?

Protams, sievietēm jābūt skaistām, bet — nepārspīlējot».

Zanda Napska: «Man izrāde patika. Ar lielu interesi sekoju aktrises Zanes Daudziņas meistarīgajai aktierspēlei. Tāpat izrādi lieliski papildināja uz ekrāna redzamais videomateriāls par mums — sievietēm. Domāju, ka izrāde vairāk uzrunāja sievietes. Vēlētos teikt lielu paldies mūsu novada kultūras dzīves vadītājam Smaidai par jauko izrādi. Priecēja arī skatītāju pilnā zāle.

Izrāde asprātīgā stilā atklāja sievietes pa-

sauli, to, cik daudz spēka, laika un līdzekļu sieviete iegulda, lai izskatītos labi. Tāpat tika apspēlēta tēma, cik liela nozīme ir krāsainajam un daudzsološajām skaistumkopšanas līdzekļu reklāmām. Tās uzrunā mūs, sievietes, skatoties televīziju vai pārlapojot sievietēm adresētos žurnālus. Protams, ja vien maciņš atļauj, vēlamies reklamēto produktu izmēģināt. Gadās, ka trāpām desmitniekā, bet ir reizes, kad iegādātā prece tomēr mums neder.

Saprotams, ka ikvienai no mums ir vēlme izskatīties labi. Turklāt — jebkurā vecumā. Un, kā zināms, latviešu sievietes ir īpašas! Jo, lai arī cik grūti reizēm dzīvē mums klātos, mēs atlicināsim naudiņu jaunai lūpu krāsai vai spilgtai šallītei.

Izrādē aizdomājos par laiku, kad Latvijā un arī pasaulē valdīja jaunības kulta. Manuprāt, tagad šī tendence tomēr ir mazinājusies. Sabiedrība ir sapratusi, ka sieviete ir skaista jebkurā vecumā — 18, 40 vai 70 gadus. Domāju, ka ar gadiem, uzkrājot zināmu

Kas ir BumersX6?

To jautāju Dundagas vidusskolas matemātikas skolotājai Ilgai Blumbergai.

Viņa pastāstīja, ka tā ir mūsu vidusskolas komanda, kas cīnās, lai iekļūtu erudīcijas konkursa *eXperiments* finālā: 8. klašu skolēni — Renārs Mičulis un Dita Elīna Sila, 9. klašu skolēni — Askolds Jāvvalds, Laine Šmite, Līga Tīfenberga, Lora Egle un pati skolotāja. I. Blumberga atzina, ka vislielāko darbu šajā konkursā ieguldījis Renārs: viņš strādājis ar azartu. Vislielākais puiša ieguvums ir jaunās zināšanas, viņš iemācījies daudz vairāk, ne-

kā parasti apgūst 8. klasē. Pārējie vairāk līdzdarbojušies pirmajā kārtā.

Skolotāja pauž gandarījumu par konkurssā sasniegto. «No bijušā Talsu rajona esam vienīgie, kas cīnījušies līdz galam», viņa norāda.

Turēsim īkšķus par savējiem un novēlēsīm viņiem iekļūšanu finālā!

Diāna Siliņa

Panākumi olimpiādēs un volejbolā

Atklātajā Kurzemes reģiona olimpiādē latviešu valodā un literatūrā 7. klasēm 3. vietu ieguvusi Dundagas vidusskolas 7.a klases skolniece Elīza Gerdiņa (Mārīte Pēterhofs). Dundagas, Talsu, Rojas un Mērsraga novadu ekonomikas olimpiādē 10.–12. klasēm 2. vieta 11.a klases skolniecei Beātei Sidrai, 3. vieta viņas klasesbiedram Armandam Antmanim (Sarmīte Dinsberga). Starpnovadu mājturības olimpiādē meitenēm 5.–6. klašu grupā 3. vietā ierindojusies 5. b klases skolniece Māra Elīza Sila, 7.–8. klasēm arī 3. vietā viņas māsa, Dita Elīna Sila (Inta Kau-dze).

Talsu novada skolēnu sporta spēlēs volejbolā veiksmīgi piedalījās arī dundadznieki. Gan 1998.–1999. gadā, gan 2000.–2002. gadā dzimušie zēni un meitenes katrā grupā piedalījās ar 4 komandām. 1998. gada dzimušo zēnu grupā pārliecinoši uzvarēja mūsējie: Ernests Zviedrs, Adrians Beņislavskis, Dins

Kokarēvičs, Rihards Pētersons, Ģirts Treinovskis, Alģis Tomsons, Eduards Freibergs un Daniels Cīrulis. 2000.–2002. gadā dzimušo zēnu grupā atkal nešaubīgi 1. vietu izcīnīja dundadznieki: Alekss Ernests Dēvits, Kristiāns Ozols, Matīss Kardelis, Niklāvs Aksels Lazovatijs, Niklāvs Aksels Balmanis, Raens Tālbergs, Alekss Rozenbergs. Abas komandas trenē sporta skolotāja Una Sila.

1998.–1999. gadā dzimušo meiteņu grupā 2. vietu izcīnīja Dženeta Zumberga, Žaklīna Ulla Ģigule, Agnese Bērzkalne, Kristiana Anna Lagezo, Marta Freimute, Paula Skaidiņa un Agrita Karpova (Skaidrīte Motmillere). 2000.–2002. gadā dzimušo meiteņu grupā mūsējām — Elzai Dignai Klēverei, M. E. Silai, Aivitai Rullei, Hannai Danei, Emilijai Jaunbirzei, Gintai Eglei un Elēnai Ozoliņai — 3. vieta (Gundega Lapiņa).

Apsveicam!

Diāna Siliņa

Lestenē

16. III dundadznieku ziedi gūlās un svecītes dega gan pie *Krokodīla* Dundagā, gan Lestenes Brāļu kapos.

Uz Lesteni dodamies neliels pulciņš, arī jaunsargu vadītājs Laimonis Ulmanis un trīs jaunsargi: Kārlis Alksnis, Toms Jansons un Saivis Gieroims.

Lestenē esmu pirmoreiz, un tā aizkustina. Kapsētai visapkārt plešas ap 3 m augstas, baltas sienas. Tajās iegrebtī 18 000 kritušo karavīru vārdi. Tik lakoniski: vārds, uzvārds, dzimšanas un miršanas datums. Bet pa vidu taču bijusi visa viņu dzīve! Turpat kapsētā zem kapu plāksnēm dus tūkstoš kritušo leģionāru. Kā atzīst mana ceļabiedre Aina Pūliņa, pārsteidz, cik daudz jaunu vīriešu mūsu tauta zaudējusi II pasaules karā. Bet Lestene jau stāsta tikai par vienā pusē karojošajiem un kritušajiem.

Pie Artas Dumpes veidotā Mātes Latvijas tēla, uz ziediem paredzētā laukuma, pie kapu plāksnēm pasākuma dalībnieki liek puķes un aizdedz sveci. Arī pie iegrebtajiem vārdiem sienā ir iesprausti ziedi.

Piemīņas brīdī piedalās ap 500 cilvēku, pārsvarā sirmgalvju. Tomēr ir arī jaunas ģimenes ar bērniem. Ir pulks Nacionālās apvienības dalībnieku, to skaitā Dāvis Stalts.

11. Saeimas deputāte Inguna Rībena atgādina, ka tad, kad Kristu sita krustā, visiem likās, ka Viņš ir zaudētājs, bet Dieva Dēls augšāmcēlās un kļuva par uzvarētāju. Arī leģionārus ilgi uzskatīja par zaudētājiem. Taču tie, kas tā domāja, paši kļuvuši par zaudētājiem, jo vīrs Kremļa neplīvo vairs sarkanais karogs, ne vīrs Reihstāga hitleriskās Vācijas karogs, bet Latvijā vīrs Svētā Gara torņa ir uzvilks sarkanbalti sarkanais. Tāpat skar mācītāja Kaspara Kovaļevska vārdi par 2 veida kariem: vienu, kurā karo ar ieročiem, un otru, kurā uzpērk ar naudu un baudām. Skaidrs, kurš no kariem notiek pašlaik.

Piemīņas brīdis noslēdzas ar kopīgi nodziedātu Latvijas himnu. Pēc tam Lestenes luterāņu baznīcā skan skaists garīgās mūzikas koncerts. Pirms un pēc tā visi pieceļas, leģionāriem ienākot un izejot.

Atpakaļceļā jaunsargi atzīst, ka bijis vērts braukt, bet L. Ulmanis cer uz šejieni atvest arī pārējos.

Diāna Siliņa

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tēriņtš!

Šajā *Līvu Laikā* sanācis piedāvāt garus lasāmgabalus. Otrajā daļā intervijai ar lībieti no Sīkraga — Irmgardi Cerbahu — lasiet par

Saruna ar Irmgardi Cerbahu. Otrā daļa

Rōk Irmgarde Cerbahōks. Tūoi jag

— Vīrs jums bija no Latgales, kā bija saprasties ar viņu?

— Vīrs ar mani runāja latviski, bet ar savu mammu — latgaliski. Tā iemācījos arī latgaliski saprast. Latgalē jau, tāpat kā Kurzemē, katrā pusē runā savādāk. Man ir žēl, ka daudz kas aizmirstas no tiem vārdiem, piemēram, taurenis mums ir *liblabišs*, no vācu valodas priekšauts — *širts*, spilvendrāna — *ķisenbīr*, ērce — *glisa*. Tie savādāk nekā citur.

— Kā bija ar latgalieti saprasties?

— Tomēr nebij' viegli, viņš bij' citāds nekā es. Tāpēc arī izjuka mums. Nu viņš arī nomira ātri. Mēs bijām katrs savādāks, pieslīpēties bija diezgan grūti.

— Kā jūs raksturotu lībiešu dabu — kā cilvēku?

— Mēs esam spītīgi, bet arī draudzīgi, vismaz mūsu ciemā. Ja kādam bija bēda, tad gājām palīgā. Ļoti satīcīgi, nebij' tāda skaudība vai naidš, vai plēšanās. Pa visiem gadiem nekad nedzirdēju, ka mans paps ar saviem brāļiem būtu kādreiz rāijies, vai tās trīs sievas — mana mamma un Hildas mamma, un Līnas tante būtu kādreiz rājušās, kaut gan visi tur kopā dzīvojam — vienā mājā.

ikdienu lībiešu krastā senākos laikos un uzziniet, kādēļ Sīkraga bērni negribēja kļūt par baptistiem. Lasot par ventspilnieku jauno organizāciju *Rānda*, uzzināsi, šo to par lībiešu sadzīvi šodien.

Linda Zonne

— Kāda bija sadzīve?

— Mūsu zeme bija ļoti smilšaina, nevarējām sēt kviešus, tāpēc baltie milti bija veikalā jāpērk. Zivis bija vienmēr, ziemei mamma sasālīja gan reņģes, gan brētliņas, gan tās mencas, dažreiz bija arī laši un butes. Cūku kāvām, bet to gaļu turējām pļavas darbiem, pa ziemu zivi ēdām. Pļava papam bija vienam jānopļauj ar izkapti, vēlāk brālis palīdzēja, kad viņam bija trīspadsmit.

Es pirmo gadu mācījos Mazirbes skolā, kas nodega. Garām braucot, ar skatienu to apmīloju, man dikti patika tur. Tad Sīkragā atvērās skola, kur mācījās līdz ceturtai klasei. Tad atkal Mazirbē jūrskolā līdz sestajai klasei. Pa ziemu gulēja skolā, bet man negribējās, un, cik varēju, gāju ar kājām septiņus kilometrus. Gāju pa dzelzceļu. Par to dzelzceļa strādnieki rājās. Kad no tāluma viņus redzējām, tad uzreiz gājām pa taciņu, tad atkal pa sliedēm.

Sīkragā bijām kādi divdesmit klasē. Visas pirmās 4 klases mācīja viens skolotājs — Vembris. Viņa sieva, arī skolotāja, organizēja Sīkragā kori. Mēs ar vienu meiteni no Jaunciema Ziemassvētku vakaros gājām uz Maz-

irbi dziedāt baznīcā. Vakarā bariņā atpakaļ. Gājām pa dzelzceļu, kas bija notīrīts. Ceļu netīrīja. Mūsu koris arī piedalījās pēdējos Dziesmu svētkos 1938. gadā, es arī. Mums bija kopmēģinājums Ventspilī, un visiem iedeva grāmatas ar diriģentiem un to fotogrāfijām, un visu koristu vārdiem un uzvārdiem.

• Irmgarde Cerbaha Sīkragā. • Irmgarde Cerbaha Sīkrōgōl.

su projekti gūst starptautisku rezonansi un atbalsi arī pašmāju inteligēncies aprindās. Par to liecina arī mūsu brāļu tautu pieaugošā interese un vēlme palīdzēt. Piebīdīšu, ka mūsu darbība ir tikai sākusies. Par ventspilniekiem varu teikt, ka jau kopš 20. gadiem Ventspils lībieši ir pauduši vēlmi būt neatkarīgiem. Acīmredzot tagad radusies iespēja veiksmīgāk piesaistīt naudu bez Rīgas centralizētas vadības starpniecības. Vēlu viņiem sekmes darbībā un aicinu atcerēties, ka katra mazā politika veido lielo, bet katrs mazais solis rada nākotnes sekas.

— Jaunā organizācija atšķēlusies no Līvu savienības. Kāds varētu būt iemesls, ka senākā un lielākā lībiešu organizācija nespēj apmierināt tās biedru vēlmes?

D: — Es uzņēmos LS vadību mirkli, kad tā bija uz sabrukšanas robežas un bez jebkāda finansiāla atbalsta. Man bija jāizdara trīs lietas: jāapvieno LS biedri ap lībisko; jāiegūst vismaz neliels finansējums, lai neapstātos norises; jāliek cilvēkiem saprast, ko nozīmē būt sabiedriskas organizācijas biedram. Pirmā izdevās daļēji, jo arvien vairāk cilvēku tic lībiskā nākotnei, diemžēl — ne vairākums. Otrā notika neticami veiksmīgi — ar LF palīdzību izdevies organizēt pasākumus, parādot pasaulei, ka vēl pastāvam. Trešā acīmredzot nav izdevusies, un Ventspils situācija ir tam zināmas sekas. Protams, ir grūti komunicēt ar cilvēkiem, kuriem ir ļoti dažāda dzīves pieredze un izpratne par lietu virzību, taču tā ir augstākā māksla, kurā visbiežāk arī gadās kļūdas. Arī mana vislielākā kļūda ir vājinātā saziņa ar grupām pērn.

J: — Tas saistās ar spēju ietekmēt un pieņemt lēmumus, piesaistīt līdzekļus. LS ir daudz biedru un retas valdes sēdes. Visus lēmumus pieņem ļoti lēnām. Turklāt LS patlaban nav iespēju piesaistīt finanses.

— Kā jums šķiet, ko šāda jauna organizācija varētu nest līvu lietai?

J: — Ventspilij tas ir labi. Ventspilnieki varēs aktīvāk iesaistīties līvu lietās, negaidot palīdzību no augšas.

— Vai šāda situācija varētu atkārtoties arī citās LS reģionālajās grupās?

D: — Ļoti ceru, ka ne. Tālāka sadrumstalo-tība nozīmētu LS iznīkšanu.

J: — Domāju, ka ne. Ventspilī *apakšā* ir lie-

— Skolā Sīkragā bija kādi lībiešu bērni?

— Mēs tur visi bijām lībiešu bērni, gan drīz. Bet lībiski nerunājām. Lepste jau brauca mācīt mūs. Skaidri runāja Breinkofa bērni, kas arī mājās runāja lībiski. Arī Līdijas Ermanbrikas ģimene Ķelķos runāja lībiski un vēl daži. No Breinkofiem Erna Vanaga nāk, viņas māsa Amanda vēl dzīvo Rendā.

— Kā jūs, jaunieši, atpūtāties?

— Bija jau jāstrādā. Mamma rā-jās, kad gribēju lasīt grāmatu, nedrīkstēja tā sēdēt un lasīt. Bija jāravē, jāpalīdz vecākiem, ganos jāiet. Govis bija jādzen trīs kilometri turp un atpakaļ. Es katru dienu ar basām kājām nostaiģāju divpadsmit kilometrus. Vienreiz spēlējos un aizmirsu, ka jāiet pēc govīm. Citi jau savas ved mājās. Tad bij' tāds gabaliņš no pļavas līdz pempei, purvam. Pa to starpu man bij' ļoti bailes, jo tur bij' tāds biezs mežs vienā pusē ceļam, bet otrā — upīte. Man bija tik bail, ka ar visām govīm skrēju, kamēr tiku pem-pē. Tur govis upītē vienmēr padzē-rās, un tālāk gājām mierīgi. Svētdienās bumbu spēlējām un visi pliki plunčājāmies jūrā. Frīda, kas bija vecāka, mūs kaitināja, teica: «Es jūs visus kristīšu pa baptistiem!» un tad gāza mūs ūdenī un necēla augšā. Tad mēs mukām un klieodzām: «Nē, nē, negribam par baptistu!» Sīkragā baptistus kristīja jūrā.

Sarunājās un fotografēja Jānis Mednis

Trešā daļa sekos

Jauna organizācija Ventspilī

Rānda (Krasts)

Už organizātsij Vāntas Rānda

Nule kā Ventspilī sākusi darboties jauna organizācija *Rānda*, ko izveidojuši Līvu savienības (LS) reģionālās Ventspils grupas valdes locekļi, lai veiksmīgāk iegūtu līdzekļus no Ventspils un Ventspils novada pašvaldībām. Vēlējos vairāk uzzināt par organizācijas tapšanas apstākļiem un iecerēm, kā arī citu organizāciju skatījumu uz jaunāko māsu. Tādēļ uz sarunām aicināju vienu no nodibinājuma *Rānda* dibinātājiem Ventu Priedoliņu (sk. arī interviju ar Ventu 2011. gada oktobra *Līvu Laikā*) un LS vadītāju Dāvi Staltu, un Līvu fonda (LF) vadītāju Jāni Medni.

Saruna ar Ventu Priedoliņu

— Kā jūs nonācāt līdz jaunas organizācijas dibināšanai?

— Apstākļu spiesti, ja tā var teikt. Pašlaik uzskatām, ka tas ir labākais modelis, lai organizētu pasākumus Ventspilī.

— Kādēļ jūs kā LS reģionālās grupas valde nespējāt turpināt darbību LS? Kas būtu tajā jāmaina?

— Grupa jau turpina darboties! Nodibinājums ir juridisks instruments, kas ļaus strādāt mazliet brīvāk. Pilsētai ir savas domas, kam piešķirt naudu, un viņi daudz labprātāk sastrādājas ar vietējiem, bez starpniekiem pa vidu. LS būtu jāatjauno naudas aprīte. Lai to panāktu, vispirms ir jātiek galā ar pagātni, kas, protams, ir laika jautājums.

— Kādu tu vēlētos redzēt LS pēc 10 gadiem?

— Kā vadošo organizāciju, kas satur kopā lībiešus un lībiešu organizācijas. LS kā vienojošo elementu. Lībiešu sabiedrībai ir jāatgūst valsts atbalsts, kuru koordinētu LS, kas arī veicinātu valodas apguvi un uzturētu lībisko identitāti.

— Esat paturējuši LS valdes komandu. Kā tu to vērtē, vai tā ir laba?

— Domāju, ka tā ir ļoti laba komanda, to, piemēram, pierāda *Lībiešu kultūras dienas*

Ventspilī, ko pērn šajā sastāvā organizējām.

— Kādi ir jūsu tuvākie un tālākie plāni?

— Tuvākie plāni ir tās pašas *Lībiešu kultūras dienas* Ventspilī, bet ir arī vēl citas idejas. Pagaidām par to vēl nevēlos stāstīt. Svarīgi ir, ka šīs idejas nāk arī no pašvaldības, un tas arī parāda, cik liela nozīme ir tam, ka organizācija darbojas uz vietas.

— Rīdzinieki daudz darbojas arī Dundagas novadā, vai ventspilnieki arī to plāno?

— Ideja ir darboties Ventspilī un Ventspils novadā, sadarboties ar to pašvaldībām. Tas nenozīmē, ka nevaram iesaistīties citur, tāpat visi ir aicināti ne tikai apmeklēt mūsu organizētās aktivitātes, bet arī sadarboties ar mums pasākumu rīkošanā.

— Tuvajos LS kopsapulce un vecākā vēlēšanas. Kādu tu vēlies redzēt LS attīstību?

— Būtu jātiek galā ar statūtiem. Varbūt vēl līdz kopsapulcei paspēs. Vēlos arī turpmāk kā vecāko redzēt Dāvi Staltu, tikai svarīgi, lai tiktu izveidota laba valdes komanda.

Saruna ar Jāni Medni un Dāvi Staltu

— Samērā nesen jūs nodibinājāt Līvu fondu, lai mainītu toreiz esošo situāciju. Lūkojoties atpakaļ, kas ir izdevies, kas varējais būt labāk? Kādēļ ventspilnieki tomēr jūt vēlmi pēc atsevišķas, lokālas organizācijas?

Jānis: — LF ir sakustinājis ledu, parādot dinamiskāku virzienu līvu lietu risināšanai. Starp daudzajiem veikumiem ievērojamākie, manuprāt, ir līvu valodas mācības piecās vietās Latvijā un jauniešu aktivizēšana, piesaiste projektiem. Viens no tādiem, piemēram, ir projekts *Bōjk*, kurā mācījāmies valodu un veidojām lībisku identitātes apziņu jauniešos. *Rānda* uzrāda tieksmi pēc patstāvības un operatīvākas darbības tieši Ventspilī, kā arī to, ka viņi vēlas būt politiski neatkarīgi.

Dāvis: — LF darījis daudz. Mūs vada misijas apziņa, nevis vēlme izpatikt, kas arī rada mūsu darbiem pievienoto vērtību. Tādēļ mū-

la pilsēta ar zināmiem resursiem, tāpēc var saskatīt jēgu vietējai organizācijai, kas spēj pati darboties un arī patik vietējiem. Pārējās reģionālajās grupās tas nav aktuāli.

— Nupat jau būs LS gadskārtējā kopsapulce ar vecākā pārvēlēšanu. Vai ir plānots mainīt LS darbības stilu? Kādu jūs redzat LS pēc desmit gadiem?

D: — LS darbības stils noteikti mainīsies. Ir svarīgi izturēt līdz galam posmu, kurā vēl nav atjaunots valsts finansējums. Nākamajos desmit gados saredzu LS cilvēkus, kurus vieno lībiskais un ticība lībiešu dzīves nākotnei, nevis tieksme pēc materiālām vērtībām vai laika nosīšana.

J: — Tas galvenokārt atkarīgs no cilvēka, kas turpmāk uzņemsies vadīt LS.

— Visbeidzot, vēlos teikt, ka esmu ievērojusi lībiešu organizāciju tieksmi uz vēsturi. Lībisko mantojumu saglabā un popularizē. Savukārt mani vairāk interesētu valodas atjaunošana, atbalsts lībiešu ģimenēm, jaunrade, dzīvošana mūsdienās, nevis slīgšana pagātnē. Latvieši ir tikuši pāri *zemnieku tautas sindromam*, varbūt lībiešiem arī laiks *beigt lāpīt tiklus*. Kā jums šķiet, vai šī gremdēšanās pagātnē kaut kādā mērā neapdraud tautas nākotni? Un kā šo jautājumu varētu risināt?

J: — Es nekad neesmu saskāries ar gremdēšanos pagātnē un netaisos to darīt. Jau no sākta gala mani interesējusi šodiena un nākotne. Ir izcili autori, kā Baiba Šuvcāne, kas raksta grāmatas, kas stāsta par pagātni, bet mani kā praktiķi interesē līvu lietas iedzīvināšana tagadnē.

D: — Dzīvošana pagātnē bez nākotnes vīzijas ir lielākā lībiešu kļūda. Atzīstu, kā LS vadītājs neesmu centies to mainīt, bet ceru, ka tas ar laiku izdosies. Sprototams, jāciena vēsture un kultūra, bet jādzīvo mūsdienās. Tādēļ nepieciešams līvu lietu ilgtermiņa attīstības plāns, pēc kura organizācijām savā darbībā vadīties. Svarīgi, lai šāds plāns būtu visu lībiešu organizāciju kopdarbs. Jāpiebilst, ka daudz kas nākotnē atkarīgs no citu organizāciju spējas sadarboties ar LS, kas tomēr ir lielākā un senākā organizācija. LS nākotnē varētu būt kā lībiešu parlaments.

Linda Zonne

Raibs kā dzeņa vēders

Kā redaktoram Rīgā izgāja

Stāstiņš pirmā aprīļa priekšvakarā

Martā Dundadznieka redaktoru A.A. Latvijas Pašvaldību savienība uzaicināja Rīgā uz semināru. Dvēselē būdams romantiķis, minētais A.A. devās uz savu bērnības un jaunības pilsētu, paņēmis līdzī dzīvesbiedri, arī A.A.. Sentimentālu jūtu vadīts, A.A. kopā ar A.A. pirms semināra pastaigājās pa sen nemītām takām, piedodiet, ielām. Miera ielā A.A. ieraudzīja kādu ļoti aicinošu kafejnīcu. Īpašu iemeslu to apmeklēt nebija, ja nu vienīgi tāds, ka šajā datumā abiem A.A. ir zelta kāzas — precīzāk, tieši pēc nieka 23 gadiem būs jāsvin. Nav jābūt ekonomistam, lai saprastu, ka dzīves dārdzība 2035. gadā būs ārkārtīgi augusi, tāpēc prātīgāk apaļo notikumu nosvinēt jau tagad.

Domāts — darīts. Abi iegāja kafejnīcā un nevilās nemaz. Viņus uzreiz apņēma gauži mājīga gaisotne. A.A. — tas, kurš redaktors — pasūtīnāja dzīvesbiedrei uzputotu kafiju un

sev grenadīnu tēju bez ruma (uzsveru — BEZ RUMA). Telpas nūdien iekārtotas ar gaumi, viss ģimeniski, omulīgi. Plauktos vecas grāmatas, piesēst un nesteidzoties izbaudīt likteņa atvēlētos mirkļus vedināja ērti klubkrēsli, intīmo gaisotni pastiprināja jaukas lampas abažūros... Laiks aizsteidzās nemānot, līdz A.A., tas, kurš redaktors, atjēdzās, ka nupat laiks doties uz semināru. Paņēmis pie rokas A.A., redaktors jauki pateicās apkalpotājai meitenei un apņēmīgi devās durvju virzienā.

Meitene nēdaudz bikli, bet veikli un, jāatzīst, arī tomēr visai apņēmīgi aizšķērsoja A.A. ceļu.

Ko tas varētu nozīmēt? A.A. vēl saprastu šādu jaunas meitenes rīcību, ja būtu viens pats. Kāds vēl varētu būt iemesls? A.A. neuzdrīkstējās iedomāties, vai tiešām... Vai tiešām viņš, provinces vietējā izdevuma redak-

tors, ar tīmekļa starpniecību jau būtu kļuvis tik slavens, ka jaunas meitenes Rīgā samulsušas lūgtu viņam autogrāfu? A.A., atcerējies, ka viņa tēvs, starp citu, arī A.A., ir dzejnieks, jau lūkoja uz ātru roku apseglot Pegazu, ko nebija darījis pēdējos 33 gadus, lai uz salvetes uzrakstītu kādu absolūti poētisku un oriģinālu veltījumu, teiksim, «Meitenei kafejnīcā...».

— Piedodiet, — meitene beidzot kautrīgi bilda, — bet vai jūs samaksājāt?

Nu bija kārtā samulst A.A..

— Atvainojiet, pie jums ir tik mājīgi, ka es...

A.A. nebija pārliecināts, ka meitene noticeja. Naudiņai, ko viņš steigšus samaksāja, tai gan.

Bet, mīļie cilvēki, īpaši — kafejnīcu veidotāji, secinājums ir gauži vienkāršs. Nevajag radīt krogā pārlieku mājīgu, ticami ģimenisku gaisotni! Atzīstiet — kurš no jums mājās, paēdis brokastis, pusdienas vai vakariņas, kurš no jums pēc tam velk ārā maku, lai sev, nu labi, lai sievai samaksātu? Varu likt vienīgo galvu uz bluķa, ka lielākajai daļai no jums mājās nav pat ierīces maksājumu kartes ievietošanai!

Sinla Šņizua

Svinam Riču kāzas!

Dundagas pilī 8. IV plkst. 18.00 notiks koncerts *Riču kāzas*.

Paši mūziķi ir pārliecināti, ka jaunās programmas nosaukums ir ļoti pateicīgs aspēlēšanai, īpaši tādēļ, ka romi daudziem saistās galvenokārt ar kaislību, kvēlu mīlestību un — nenoliegsim! — arīdzan kāzu muzikantiem. Taisnība, tas, vai kāds no Ričiem beigu beigās apprecēsies, lai paliek noslēpums... Iespējams, tas atklāsies koncerta gaitā.

Starp citu, interesants šķiet fakts, ka jaunā koncertprogramma zināmā mērā ir atgriešanās pie saknēm, jo mūziķi uz skatuves darīs to, ar ko sāka nodarboties pirms divpadsmit gadiem, kad bija vēl pavisam mazi un tikai sāka iepazīt muzikālo pasauli. Jāpiebilst, ka programmā skanošās dziesmas būs pavisam jaunas, turklāt spēlēšana notiks *dzīvā*, bez fonogrammām, tādējādi ļaujot izpildītājiem demonstrēt savas instrumentālās prasmes.

Pavisam noteikti jaunajā programmā būs dzirdama saldā pāriša Rinaldo un Annas singls *Lāsītes*, kas jau sācis savu ceļu pie klausītājiem, veiksmīgi piedaloties *Muzikālās bankas* topā. Koncertā neizpaliks arī dejas, turklāt būs redzamas ne tikai Annas Dribas iestudētās flamenko dejas, bet arī puiši beidzot aktīvi kustēsies uz skatuves un dejos!

Programmas vadīšanu uzņēmies jautrais un atraktīvais mūziķis Kaspars Pudņiks, jo — kurš gan labāk prātīs izstāstīt par Riču kāzu dziļāko jēgu un vēsturi? Turklāt viņš arī uzsācis komiķa solokarjeru, tādējādi dažas no viņa programmas naglām būs iespēja nobau-

dīt koncerta apmeklētājiem. Galu galā, ja jau kāzas, tad bez tamadas — jautrības uzturētāja — neiztikt!

Visbeidzot, ko par jauno programmu saka paši mūziķi?

«Kas un kā īsti notiek čigānu kāzās, joprojām daudziem ir liels noslēpums, lai gan dzī-

vojam līdzās. Tādēļ koncertprogrammā *Riču kāzas* sniegsim iespēju to uzzināt — kādas ir kāzu tradīcijas, kāzu dziesmas un kāzu dejas arī puišu izpildījumā. Šis būs akustisks koncerts vienā daļā. Koncertā skanēs autentiska romu kultūras mūzika. Bieži viesi latviešu kāzās ir čigāni, jo mēdz uzskatīt, ka viņi ar savu mūziku un dejām nes laimi, bagātību un prieku. Bet interesanti, kas šo uzdevumu pilda čigānu kāzās?»

Biļešu cena — Ls 3.

Nesauksim bez vajadzības ātros!

Nepamatoti izsaucot neatliekamo medicīnisko palīdzību (NMP), kad nav apdraudēta cilvēka veselība vai dzīvība, nelietderīgi izlieto resursus un būtiski ietekmē dienesta iespējas palīdzēt patiešām smagi cietušajiem vai ļoti slimiem pacientiem.

Kā rīkoties nelielu traumu vai vieglu saslimšanu gadījumos?

Iedzīvotājiem, lai saņemtu vajadzīgo palīdzību vai konsultāciju un samazinātu sekundāro NMP izsaukumu skaitu, iespējams:

• sazināties ar savu ģimenes ārstu (telefonkonsultācijas, apmeklēt ģimenes ārstu akūto pacientu pieņemšanas laikā, pieņemt ģimenes ārsta mājās vizīti);

• pašam doties uz tuvāko ārstniecības iestādi (pie dežūrārsta, uz steidzamās medicīniskās palīdzības punktu, slimnīcas uzņemšanas nodaļu);

• ārpus ģimenes ārsta darba laika darba dienās plkst. 17.00 — 8.00, bet brīvdienās un svētku dienās visu diennakti ir iespēja zvanīt uz Veselības ministrijas un Nacionālā veselības dienesta izveidoto **Ģimenes ārstu konsultatīvo tālruni 66016001** un saņemt kvalificētu mediķa padomu vienkāršāku saslimšanu

gadījumos. Pa šo tālruni konsultē dažādos medicīniskos jautājumos — kā rīkoties paaugstinātas temperatūras un saaukstēšanās gadījumā, paaugstināta asinsspiediena, vemšanas, caurejas, vēdera, ausu sāpju, dažādu traumu un lūzumu gadījumos, saules (arī solārija) apdegumu gadījumos.

Saņemot informāciju par valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem (piemēram, kādus ārstnieciskos pakalpojumus apmaksā valsts, informāciju par pacienta iemaksām un no pacientu iemaksām atbrīvotajām kategorijām u.c.) var, zvanot uz Nacionālā veselības dienesta bezmaksas informatīvo tālruni 80001234 (darba laikā) vai interneta lapā www.vmnvd.gov.lv.

Steidzamās medicīniskās palīdzības punkti

3. līmeņa steidzamās medicīniskās palīdzības punkts: Ziemeļkurzemes reģionālā slim-

nīca, V. Ruģēna iela 7, Talsi, LV-3201, tālr. 63223350.

Ārstniecības iestāžu saraksts Kurzemē, kur pieejami dežūrārsti

• SIA *Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca* — Ventspils, Inženieru iela 60, tālr. 63624721, pieaugušajiem un bērniem, darba dienās plkst. 15.00 — 21.00, sestdienās un svētdienās 9.00 — 15.00.

• Kuldīgas slimnīca — Kuldīga, Aizputes iela 22 (pieņem pacientus, kad slimnīcā noteikta dežūra), tālr. 29508301, pieaugušajiem un bērniem, darbadienās plkst. 18.00 — 20.00, sestdienās un svētdienās visu diennakti.

Dežūrārstis nodrošina mājās vizītes

Bērniem līdz 18 gadu vecumam; I grupas invalīdiem; personām, kam nepieciešama paliatīvā aprūpe (pacientiem ar noteiktām diagnozēm); pacientiem, kas saņem veselības aprūpi mājās atbilstoši normatīvajiem aktiem; pacientiem, kam nepieciešama ilgstoša plaušu mākslīgā ventilācija; pacientiem, kas ir vecāki par 80 gadiem (pacienta iemaksa Ls 2); pacientiem ar gripas saslimšanu gripas epidēmijas laikā (pacienta iemaksa Ls 2).

No Veselības ministrijas apkārtraksta

Ziņas

9. III Latvijas Pašvaldību savienības pašvaldību sabiedrisko attiecību speciālistu sanāksmē piedalījās vairāk nekā 80 sabiedrisko attiecību darbinieki. Heraldikas komisijas pārstāvji skaidroja jautājumus par pašvaldību apbalvojumiem un ģerboņiem. Pieredzē dalījās Gulbenes, Naukšēnu un Dundagas novada pašvaldību informatīvo izdevumu veidotāji.

Lai bērnu nama bērniem radītu izpratni un praktiskas zināšanas par ģimeni un patstāvīgu dzīvi, Labklājības ministrija aicina **pašvaldības no 1. III līdz 30. III** piedalīties **projektu konkursā par Jauniešu mājas** izveidi pašvaldībā. Vairāk: http://www.lps.lv/Pasvaldibam/?task=view&article_id=2391.

Mazajā skolā ar daudzpusīgiem konkursiem no 14. II līdz 8. III meklēja *Supermeiteni*. Par tām kļuva: 2. klašu grupā Daniēla Vēze, 3. kl. gr. — Kristīne Emerberga, 4. kl. gr. — Hanna Kuģiniece.

10. III Talsu sporta hallē norisinājās Talsu novada Bērnu un jauniešu centra un jauniešu organizāciju apvienības *Tas.Es* rīkota jauniešu diena *Kopā esam, darām, varām*. Tā tēma bija *Episkais kino*. Jauniešu dienā piedalījās arī Dundagas vidusskolas skolēnu pašpārvaldes jaunieši, iegūstot labu novērtējumu par organizācijas prezentācijas laukuma jeb *Filmēšanas paviljona* izveidi. Pasākumā notiekošajā jauno vokālistu konkursa *Nots* laureātu koncertā uzstājās vidusskolas 12. klašu puišu grupa *Kvatro+*.

Mazirbes bibliotēkā līdz aprīlim ir skatāma mazirbnieces Maijas Zambergas pildspalvu kolekcija un mākslinieces, bērnu grāmatu ilustratoras, Ilonas Ceipes 75. jubilejai veltīta izstāde. 14. III vietējais rokdarbnieču pulciņš *Kamolītis* nosvinēja divu gadu jubileju.

13. IV plkst. 16.00 Dundagas pilī svinīgā zvēresta ceremonijā Zemessardzē uzņems septiņus jaunos dundadzniekus.

SEB bankas Talsu filiāle piedāvā konsultācijas bankas esošiem un potenciālajiem klientiem katru ceturtdienu no plkst. 10.00 līdz 13.00 Dundagā, Pils ielā 14, Tūrisma un informācijas centrā. SEB bankas iemaksas un izmaksas bankomāts un lbankas termināls pieejams katru dienu no plkst. 8.00 līdz 22.00 veikala *TOP!* telpās Dundagā, Talsu ielā 1.

Uzziņām: 8777, klientu centrs.

Mācības internetbankas lietošanā

29. III no plkst. 10.00 līdz 13.00 Dundagas bibliotēkā a/s Swedbank rīko mācības.

Swedbank speciālisti pastāstīs par iespējām, ko sniedz internetbanka un atbildēs uz jautājumiem: kā uzsākt tās lietošanu; kā apmaksāt rēķinus, nemaksājot par to komisijas maksu; kā sekot līdzi savam konta atlikumam; atbildēs uz jebkuriem interesējošiem jautājumiem par bankas pakalpojumiem.

Pie bibliotēkas datora varēsiet praktiski internetbanku izmēģināt.

Interesentiem pieteikties pašiem bibliotēkā.

«Dundadznieks» Nr. 6 (133) 2012. gada marts.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Mareks Griciks, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa, Smaida Šņikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējama. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize